

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | **ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA**

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6110 0001 6522 531

GOSPODARSKA KOMISIJA
T +386 (0)1 43 45 683
E gospodarska.komisija@pzs.si
W <https://gk.pzs.si>

Datum: 15.1.2019

POROČILO O DELU GOSPODARSKE KOMISIJE PZS V LETU 2018

Foto: Janko Vodlan

I. UVOD:

Gospodarska komisija Planinske zveze Slovenije (v nadaljevanju GK PZS) usklajuje dejavnosti planinske organizacije na področju planinskih koč in drugih stavb ter premoženja.

GK PZS obravnava vprašanja na področjih:

- gospodarjenja in upravljanja planinskih objektov ter drugega premoženja,
- gradnje, predelave, obnove in vzdrževanja planinskih stavb,
- označevanja planinskih stavb in
- informiranje upravljavcev planinskih koč in izobraževanje osebja, ki dela v planinskih kočah.

GK PZS pripravlja strokovna mnenja in predloge rešitev ter jih posreduje pristojnim organom PZS.

Sestava in dejavnost IO GK do Zbora gospodarjev, 3.2.2018

Organ	vodja	člani	seje
IO GK	Janko Rabič , PD Jesenice	Drago Dretnik , PD Mežica Marjeta Bricl , PD Kum Trbovlje Zoran Kos , PD Ruše Ivan Likar , PD Križe Andrej Marušič , PD Nova Gorica Valentin Rezar , PD Radovljica Roman Resnik , PD Kamnik Jože Rajh , PD Laško	15.seja (8.1.)
Strokovni odbor za visokogorske koč	Jaka Zupanc	Predsedniki planinskih društev: PD Ljubljana Matica, PD Srednja vas v Bohinju, PD Javornik-Koroška Bela, PD Nova Gorica, PD Kamnik in ostali predstavniki PD s kočami I. kategorije	

Sestava in dejavnost IO GK od Zbora gospodarjev, 3.2.2018 , naprej

Organ	vodja	člani	seje
IO GK	Valentin Rezar , PD Radovljica	Roman Resnik , PD Kamnik; namestnik Janko Arh , PD Bohinjska Bistrica Drago Dretnik , PD Mežica Milan Černe , PD Nova Gorica (odstopna izjava 30.7.) Anton Klinc , PD Oplotnica Marjan Kozmus , PD Laško Aleš Požar , PD Postojna Ivan Rupnik , PD Cerkno	1.seja (22.2.); 2.seja (5.4.); 3. seja (12.6.); 4.seja (4.9.); 5.seja (29.10); 1.dopisna seja (23.5.); 2.dopisna seja (19.7.); 3.dopisna seja (24.10.)
Strokovni odbor za visokogorske koč	Jaka Zupanc	Predsedniki planinskih društev: PD Ljubljana Matica, PD Srednja vas v Bohinju, PD Javornik-Koroška Bela, PD Nova Gorica, PD Kamnik in ostali predstavniki PD s kočami I. kategorije	7. seja (5.12.)

Konec leta 2018 je bilo delujočih 86 odsekov za gospodarstvo pri planinskih društvih (skupno pa ima 109 planinskih društev v lasti planinski objekt; poleg društev je še 10 lastnikov planinskih objektov).

Zbor gospodarjev je bil izveden 3.2.2018 v Ljubljani v okviru sejma Natour Alpe Adria. Udeležilo se ga je 37 delegatov planinskih društev z gospodarskimi odseki.

II. SVETOVALNA PISARNA

Svetovalna pisarna deluje v okviru Gospodarske komisije Planinske zveze Slovenije in je bila ustanovljena na podlagi sklepa komisije 31. maja 2012.

V letu 2018 je Svetovalna pisarna delovala na sledečih področjih:

Svetovanje v zvezi z odpadno vodo:

- Obiski planinskih koč
- Vzorčenje malih komunalnih čistilnih naprav na planinskih kočah
- Drugi sestanki v zvezi s čiščenjem odpadnih vod

Svetovanje v zvezi s pitno vodo

- Projekt nabave UV sterilizatorjev za planinske koč
- Svetovanje v zvezi z notranjim nadzorom vodovodnih sistemov planinskih koč
- Svetovanje v zvezi z oskrbo s pitno vodo

Svetovanje v zvezi z nadzorom nad živili na planinskih kočah

Svetovanje v zvezi z ravnanjem z odpadki na planinskih kočah

Svetovanje v zvezi z gradnjo novih koč

Svetovanje o energetskih izboljšavah planinskih koč.

Del aktivnosti Svetovalne pisarne je bilo vključeno v projekt preko Ekosklada Izboljšanje energetske učinkovitosti planinskih objektov.

Podroben pregled dela Svetovalne pisarne v letu 2018 je predstavljen v svojem poročilu.

III. MEDNARODNO SODELOVANJE:

Komisija za koč in poti CAA je imela svoj redni letni sestanek 18.-19. junija 2018 v Schlernhaus/Rifugio Bolzano v Italiji. Vsebinske teme sestanka so bile:

- Energetska učinkovitosti v planinskih kočah – izkušnje pri uporabi aplikacije
- Skupna baza podatkov o planinskih kočah
- On-line rezervacijski sistem za koč
- CEN standardi za tovarne žičnice
- Stanje glede planinskih koč v članicah CAA
- Prihodnje delovanje komisije

Sestanka sta se s strani PZS udeležila Miro Eržen, vodja te Komisije in Dušan Prašnikar, strokovni sodelavec GK.

III. PROJEKT OKOLJU PRIJAZNA PLANINSKA KOČA

Z januarjem 2019 poteče veljavnost certifikata kočam, ki so certifikat OPPK prejele januarja 2015.

Na poziv GK PZS, ki je bil objavljen junija 2018, se za pridobitev novega certifikata ni prijavila nobena koč. Hkrati se je za preverjanje pogojev pozvalo koč, ki jim veljavnost poteče z januarjem 2019, na katerega so se odzvale vse 3 planinske koč. Obisk in preverjanje koč za podaljšanje certifikata je opravil po en član Komisije.

IO GK je za podaljšanje veljavnosti certifikata OPPK potrdila trem planinskim kočam (vsem, ki so certifikat prejele prvič v letu 2015).

IV. PROJEKT DRUŽINAM PRIJAZNA PLANINSKA KOČA

Na poziv GK PZS, ki je bil objavljen junija 2018, se za pridobitev novega certifikata ni prijavila nobena koč. Hkrati se je za preverjanje pogojev pozvalo koč, ki jim

veljavnost poteče z januarjem 2019. Vlogo za podaljšanje so oddale 4 od 5 planinskih koč.

IO GK je za podaljšanje veljavnosti certifikata DPPK potrdila štirim planinskim kočam.

V. PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI

Akcija Naj planinska koča 2018

V letu 2018 je PZS v sodelovanju s podjetjem TS media d.o.o. oz. SIOL-om nadaljevala akcijo Naj planinska koča 2018. V tem letu je prišlo do spremembe, saj so bile v glasovanje vključene vse planinske koč, a v dveh kategorijah, izbor za naj planinsko koč (koče II. In III. Kategorije) in izbor za Naj visokogorsko planinsko koč (koče I. kategorije). Glasovanje se je pričelo konec junija 2018 in se zaključilo v prvi polovici septembra. Naj planinska koč 2018 je postal Valvasorjev dom pod Stolom, Naj visokogorska planinska koč 2018 pa je Koča na Klemenči jami. V dveh mesecih in pol je potekala intenzivna promocijska kampanja, v kateri je bilo na spletnih straneh www.siol.net, PZS in ostalih medijih TSmedija objavljenih veliko število člankov in predstavitev planinskih koč. To je medijsko ena najodmevnejših akcij povezanih s planinskimi kočami.

Predstavitve planinskih koč na turističnih sejmih

Na sejmu **Natour Alpe Adria** (31.1.-3.2. 2018) v Ljubljani se je predstavila PZS v sodelovanju s planinskima organizacijama iz Avstrije (ÖAV, Koroško planinsko društvo) in iz Italije (CAI, regionalni odbor Benečija Julijska krajina) v okviru tromejnega sodelovanja. Poleg teh organizacij je predstavitev potekala tudi skupaj v partnerstvu s Planinskim muzejem, Gorsko reševalno zvezo Slovenije, Gorskimi vodniki in Geodetsko družbo. Pomemben del skupne predstavitve PZS je bila tudi predstavitev planinskih koč. Skupno se je v štirih dneh predstavilo 13 planinskih koč iz vse Slovenije. GK je izvedla koordinacijo predstavitve PZS na sejmu.

Trganke planinske koč

V letu 2018 se je z manjšimi popravki izvedel ponatis promocijskih trgank s predstavitvijo planinskih koč po posameznih območjih v Sloveniji. In sicer za območje Julijskih Alp je bil izdelan ponatis z manjšimi popravki (po 10.000 kosov za slo in 20.000 za ang izvedbo) in za območje Karavanke-Kamniško-Savinjske Alpe (po 10.000 slo in ang variante). Trganke so bile distribuirane predvsem vsem pomembnejšim turističnim informacijskim centrom, dodatno pa tudi nekaterim ostalim pomembne turističnim objektom v Sloveniji in planinskih kočam.

Sodelovanje s SPAR Slovenije

S SPAR Slovenija smo preko njihove akcije Goremanija razvili dobrodelni paket za Družinam prijazne planinske koč. In sicer so oblikovali in izdelali leseno igralo z brošurami za 26 planinskih koč, ki so se prijavile.

Sodelovanje z mediji

Pripravljena in razposlana so bila PZS sporočila za medije, vezane na planinske koč: 26.5.: Jezersko slovenski pionir alpske mreže Gorniških vasi; 9.8.: Dober obisk slovenskih planinskih koč, ki privabijo vse več tujcev; 12.9.: Koča na Klemenči jami naj visokogorska in Valvasorjev dom naj planinska koč 2018; 25.10.: Odprte le še nižje ležeče planinske koč, prilagodimo jesenski obisk gora. Med letom je bilo s strani medijev prejetih več prošenj za informacije in gradiva vezana na planinske koč. Med odmevnejšimi objavami je članek Šest milijonov evrov bi rešilo težave z vodo v vseh planinskih kočah, v Dnevniku, 3.12.2018.

VI. CIVILNO-VOJAŠKO SODELOVANJE S SLOVENSKO VOJSKO

PZS ima s Slovensko vojsko (SV) podpisano pogodbo o Civilno-vojaškem sodelovanju, na letni ravni pa podpisan letni načrt sodelovanja, s katerim SV omogoča PZS določene koristi. Za GK so najbolj pomembni helikopterski preleti. Za PZS je bilo za leto 2018 odobrenih 35 ur, ki je razdeljeno za potrebe GK in potrebe KPP. GK PZS je izvedla Razpis za koriščenje helikopterskih prevozov in

materiala za ekološke sanacije planinskih koč. Na razpis se je prijavilo 8 planinskih društev z 10 kočami, dodatno pa smo vključili še dve planinski koči. GK PZS je izvajala celotno koordinacijo s SV za izvedbo preletov. Skupno je bilo porabljenih skoraj 30 ur helikopterskega preleta za potrebe planinskih koč, kar je bilo občutno več od načrtovanega.

PZS je imela podpisan sporazum s Policijo za koriščenje helikopterskih prevozov 10 ur v letu 2018. Zaradi nezmožnosti (težav s helikopterji) v letu 2018 ni bil realiziran noben helikopterski prevoz s strani Policije za namen planinskih koč.

VII. SODELOVANJE PRI PRIPRAVAH/IZVEDBAH PROJEKTOV

Projekt **Izboljšanje energetske učinkovitosti planinskih objektov** je bil potrjen na razpisu EKO Sklada za sofinanciranje komunikacijskih projektov nevladnih organizacij na področju varstva okolja za leto 2018. Delež sofinanciranja je bil 95 %. Projekt poteka od 5.4.2018 do 31.1.2019. Cilji razpisa so bili vezani na področje obnovljivih virov energije in okolju prijazne tehnologije. Glavni rezultati projekta so bili: Delovanje Svetovalne pisarne PZS s področjem čiščenja odpadne vode in energetike (skupno so bila opravljena svetovanja za preko 20 planinskih koč), izvedba razširjenih energetskih pregledov za 3 planinske koč, vpeljava energetskega knjigovodstva za planinske koč, izvedba eko pohodnega tabora za mlade, izvedba petih obiskov osnovnošolcev planinskih koč in izvedba delavnic, izvedba natečaja za kreativne izdelke in s tem izvedba petih planinskih izletov otrok na planinske koč. Tekom izvajanja je bilo o projektu objavljenih več člankov v različnih medijih.

Projekt **LIFE SUSTAINHUT – Sustainable mountain huts in Europe** poteka od junija 2016 do aprila 2020 v okviru programa EU LIFE+. Delež sofinanciranja je 60 %. Glavni partner je Fundacija za razvoj novih vodikovih tehnologij v Aragonu, Španija, v projektu pa dodatno sodeluje še 7 partnerjev, med njimi tudi PZS. Ključna aktivnost za PZS je postavitve tehnike kot zelenega vira energije (namesto agregatov) na dveh izbranih planinskih kočah. Na podlagi interesa PD in meril sta bila izbrana Kocbekov dom na Korošici in Pogačnikov dom na Kriških podih. Investicija na Kocbekovem domu je na žalost pogorela skupaj s koč. Investicija v Pogačnikov dom se bo izvedla predvidoma v letu 2019. Predvidoma bo investicija manjšega obsega izvedena še na eno planinski koči v Sloveniji.

Projekt **Alpe Adria Karavanke/Karawanken** – Projekt, ki ga vodi Regionalna razvojna agencija BSC Kranj poteka od 1.5.2017 do 30.4.2020. Delež sofinanciranja je 85 %. Namen projekta je izboljšati ponudbo pohodništva, kolesarjenja in mehkega zimskega turizma v Karavankah. PZS sodeluje kot ena od 12 partneric v projektu. Vsebine projektnih aktivnosti, ki se nanašajo tudi na planinske koč v Karavankah so: oprema za ureditev določenih planinskih koč, izboljšanje markiranih planinskih poti do določenih planinskih koč, različne vrste promocijskih aktivnosti z vključevanjem planinskih koč, izvedba usposabljanja za osebje v planinskih kočah. PZS pa sodeluje še pri aktivnostih ureditve turnokolesarske poti Trans Karavanke, posodobitve določenih planinskih poti, kartografskih, izobraževalnih, promocijskih vsebinah.

Projekt **Gorniške vasi** (Bergsteigerdörfer) je v letu 2018 v polnosti zaživel tudi v Sloveniji z uradnim pristopom občine Jezersko v mrežo Gorniških vasi. Dogodek uradnega pristopa je potekal 26.5.2018. PZS, kot nosilec projekta v Sloveniji, je imela vlogo mentorja in usmerjevalca aktivnosti Jezerskega. Po nekaj letih priprav je k projektu pristopila tudi občina Luče, ki je v novembru dobila potrditev mednarodnega odbora, slovesni dogodek priključitve pa se načrtuje v letu 2019.

V letu 2018 je PZS izvedla manjši projekt s sofinanciranjem Ministrstva za okolje in prostor s promocijo mreže/projekta Gorniške vasi. Identificiralo se je nekaj potencialnih krajev/občin, ki bi v prihodnje lahko postali gorniške vasi.

PZS je aktivno sodelovala v mednarodnem odboru mreže Gorniških vasi z udeležbo na sestankih, letni skupščini in redni komunikaciji z nosilci, Avstrijsko planinsko zvezo.

Projekt VrhJulijcev - Triglavski narodni park je uspešno prijavil projekt "Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku" v okviru VI. prednostne osi Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 in bo potekal do leta 2022. PZS bo v odobrenem projektu sodelovala kot eden od devetih partnerjev. Pomembna aktivnost PZS bo izvedba ukrepa Izboljšanje stanja Dvojnega jezera z aktivnostjo izboljšanja delovanja čistilne naprave Koče pri Triglavskih jezerih. Na planinske kočice se bodo nanašale tudi aktivnosti ureditve informacijskih točk, preko ukrepov usmerjanja obiska pa se bo uredilo določene odseke planinskih poti v TNP. PZS bo imela v projektu pomembno vlogo pri ozaveščanju in informiranju različnih ciljnih skupin.

V letu 2018 so potekale aktivnosti za pripravo projekta za elektrifikacijo in izboljšavo tovornih žičnic za planinske kočice. Želja je bila, da bi to vsebino prijavili bodisi na program LIFE+, bodisi na program Interreg V-A Slovenija-Avstrija, a do kočice prijave projekta ni prišlo.

VIII. USPOSABLJANJA

Seminar za oskrbnike planinskih koč

GK PZS je v letu 2018 tretje leto zapored organizirala **seminar za oskrbnike planinskih koč**. Program smo pripravili v sodelovanju z Višjo šolo za gostinstvo in turizem Bled, del predavateljev pa smo zagotovili v okviru PZS. Dvodnevni 14-urni seminar je potekal v šolskem hotelu Astoria Bled v dveh terminih, 24.-25.4.2018 s skupno 22 udeleženci. Poudarek je bil na gostinskem, turističnem in poslovnem delu oskrbnikov planinskih koč, dodali pa smo temi o prvi pomoči in požarni varnosti v planinskih kočah. Program ni licenciran, a za udeležbo na seminarju šola izda potrdilo o udeležbi.

Seminar za gospodarje planinskih koč

GK PZS je po zelo dolgem času izvedla tudi seminar za gospodarje planinskih koč. Potekal je 19.-20.10.2018 v Šlajmarjevem domu v Vratih z 21 udeleženci. Seminar je bil namenjen gospodarjem planinskih koč ter ostalim članom planinskih društev, ki delujejo na področju upravljanja s planinskimi kočami. Na seminarju so se udeleženci seznanili s teoretičnimi in praktičnimi nasveti glede upravljanja pomembnih sistemov v planinskih kočah. Kljub nižji udeležbi od pričakovane, je bil seminar dobro ocenjen in ga je potrebno organizirati tudi v prihodnje.

IX. ANALIZA SEZONE V PLANINSKIH KOČAH in PODATKI O INVESTICIJAH

GK PZS je oktobra izvedla analizo sezone obiska in poslovanja v planinskih kočah za leto 2018. Osnovni namen analize je bil dobiti oceno dotedanje stopnje obiskanosti in poslovanja planinskih koč, glede na zadnje petletno povprečje. Dodatni namen pa obvestiti medije in širšo publiko glede stanja planinskih koč in jih hkrati povabiti k obisku. Sezona je bila v splošnem ena od bolj uspešnih v zadnjih desetih letih, v nekaterih kočah kot najboljša sezona, v nekaterih pa vseeno kot povprečna.

Pomemben del analize pa je bil tudi pregled načrtovanih investicij planinskih koč za naslednji dve leti. Na vprašalnik o sezoni in investicijah smo dobili odgovor s strani 89 planinskih koč, kar je več kot polovica in trenutno zadovoljivo. S tem je GK pridobila prepotrebne delne informacije o načrtovanih investicijah v kočah.

X. OSTALA DEJAVNOST GK

- Organizacija 7. **Konference o planinskem gospodarstvu**, ki je bila 3. 2. 2018 v okviru Sejma Alpe Adria Natour v Ljubljani. Konference se je udeležilo 79 predstavnikov planinskih društev s kočami in ostalih udeležencev. Glavne teme konference so bile: novosti gradbene zakonodaje, energetska učinkovitost planinskih koč, register nastanitvenih objektov, prijava in odjava bivanja ter krajše teme: požarna varnost, rezervacijski sistem za planinske kočice, pitna voda in dezinfekcijski sistem, ponudba Petrola kreditov za planinske kočice. V sklepnem

delu konference so bili podeljeni tudi certifikati za Okolju in Družinam prijazne planinske koč.

- Na podlagi poziva **Fundacije za šport** je GK PZS pripravila prioritetni vrstni red vlog na razpis za leto 2018, na katerega se je prijavilo 5 planinskih društev s petimi projekti in PZS s PUS Bavšica. Zaradi spremenjenega koncepta potrjevanja je morala PZS določiti skupni vrstni red vseh vlog v okviru PZS. FŠO je odobrila projekt le za eno planinsko koč.
- GK je obravnavala **predloge za izbris iz registra planinskih koč**. In sicer je UO PZS na predlog GK potrdil izbris za Kočo na Klopnem vrhu in za Kočo na Črnem vrhu. Uradnih vlog za nov status planinske koč GK v letu 2018 ni prejela.
- GK in PZS je sodelovala pri aktivnostih glede prodaje **Ruške koč na Pohorju** s strani PD Paloma Sladki vrh zasebnemu vlagatelju. PZS je 10 % lastnik objekta.
- GK PZS je obravnavala **pritožbe glede delovanja planinskih koč**. Pritožbe so bile v glavnem vezane na nezadovoljstvo nad odnosom osebja koč do obiskovalcev. Podanih je bilo tudi nekaj neuradnih pritožb oziroma nejasnosti glede zaračunavanja spanja za otroke. GK glede spanja otrok ni spremenil pogojev.
- Na pobudo GK je UO PZS na svoji 3. seji sprejel **Pravilnik Sklada planinskih koč**. Namen Sklada je zbiranje sredstev za zagotovitev sofinanciranja planinskim društvom za: obnovo planinskih koč v lasti planinskih društev ali PZS ob hujših naravnih in drugih nesrečah oziroma poškodbah, ki imajo za posledico daljšo nezmožnost obratovanja koč ter za večje investicije planinskih društev in PZS v ekološko in energetska obnovo ali rekonstrukcijo planinskih koč, primarno višjih kategorij v lasti planinskih društev ali Planinske zveze Slovenije.
- Za obnovo **Kocbekovega doma na Korošici** so bile v sodelovanju s Fakulteto za arhitekturo in Fakulteto za šport izdelane idejne zasnove novega doma, ki so bile predstavljene tudi PD Celje Matica. Na predlog UO PZS je skupščina PZS sprejela sklep o namenskem povišanju članarine za leto 2018 v vrednosti 1 EUR za prispevek k obnovi doma. S pomočjo helikopterja Slovenske vojske so bile odstranjene smeti in material s pogorišča ter pripeljan material za temelje in prevoz treh bivalnih kontejnerjev in bivaka za namen zasilnega zatočišča za obiskovalce in bivalnih prostorov za čas gradnje koč.
- PZS je v dogovoru z GIZ Pohodništvo in kolesarjenje nadaljevala sodelovanje pri **Specializaciji kolesarskih nastanitvenih objektov**. Na podlagi vloge in strokovne ocene sta znak enega kolesarja prejeli Koča na Planini nad Vrhniko in Tončkov dom na Lisci. GK je aktivno sodelovala pri izvedbi specializacije.
- V času poletne sezone je GK PZS preko strokovnega sodelavca dnevno izvajala **svetovanje** osebam, ki so načrtovali obiske v planinskih kočah, v največji meri tujim osebam.

REPREZENTANCA – GK ne vključuje reprezentance

STROKOVNI KADRI – GK ne vključuje strokovnih kadrov

Poročilo pripravil:

Dušan Prašnikar, strokovni sodelavec

Gospodarska komisija PZS

Načelnik: Janko Rabič l.r.